

Ročník XXXXII. |

OKTÓBER 2018 |

Cena 0,40 €

NITRA

KULTÚRNO - SPOLOČENSKÝ MESAČNÍK

**Slávnostné otvorenie
zrekonštruovaného
štadióna FC Nitra**

Foto: (AJ)

Zaslúžia si našu úctu

Pomáhať iným, pomáhať si navzájom, je hádam najkrajšia vlastnosť, ktorú dostáva človek do vienka už pri narodení. Len na nás záleží, ako s ňou naložíme. V Októbri - mesiaci úcty k starším si ovella viac ako inokedy uvedomujeme, čo naši rodičia a starí rodičia urobili počas svojho života pre nás - pre svoje rodiny, ale i pre mesto a pre spoločnosť.

I keď táto úloha pris-

lúcha samospráve i zo Zákona o sociálnej pomoci, mesto Nitra robí pre skôr narodených občanov aj nad rámec tohto legislatívneho nariadenia. Mesto sa snaží staršej generácii pomáhať, podporovať činnosť klubov dôchodcov, denných stacionárov, prevádzkujeme Zariadenie pre seniorov Zobor. Vymenovanie všetkých druhov pomoci a podpory by bolo rozsiahle. Všetko to smeruje k spríjemneniu jesene života početnej skupiny najstarších obyvateľov Nitry. Realizácia a podpora ich záujmov a obhajoba uspokojovania oprávnených potrieb občanov tretieho veku patrí k dôležitým úlohám mesta. Teší ma tiež, že seniori organizujú a vykonávajú mnohé aktivity. Podľa svojich osobných záujmov a skúseností sa vzdelávajú aj na nitrianskych univerzitách v rámci programov Akadémie tretieho veku.

Starší ľudia si zaslúžia

pochopenie, trpezlivosť a pomoc. Kto nemá úctu k starším ľuďom, nemôže mať skutočnú úctu k nikomu a ničomu. Kolobeh života je proces nezvratný a platí bez výnimky pre každého z nás. Na to by sme nemali zabúdať. Hovorí sa, že mladost má svoje plány, stredný vek svoje ciele a staroba svoj ľudský údel. Chcel by som, aby údel starších ľudí mal to najľudskejšie smerovanie. Ja osobne si veľmi vážim a ctím starších ľudí... Za ich životné skúsenosti, ktoré rozdeľujú na všetky strany. Sú nezaplátiteľné.

Preto mi dovoľte, aby som vám z úprimného srdca zažal pevné zdravie, veľa blízkych priateľov, len tie najlepšie medziľudské vzťahy, dlhý život, vďačnosť a pomoc vašich detí. Zároveň vám želim pokojné prežitie jesene života a úctu celej spoločnosti.

*Jozef Dvonč,
primátor mesta Nitry*

MESTO NITRA

Primátor: doc. Ing. Jozef Dvonč, CSc.

e-mail: primator@nitra.sk

Zástupca primátora: Ing. Martin Nemky

e-mail: nemky@msunitra.sk

Zástupca primátora: PhDr. Ján Vančo, PhD.

e-mail: vanco@nitra

Prednosta úradu: JUDr. Igor Kršiak

e-mail: krsiak@msunitra.sk

Hlavná kontrolórka: Ing. Darina Keselyová

e-mail: keselyova@msunitra.sk

Stránkové hodiny Mestského úradu v Nitre:

pondelok, utorok, štvrtok:	8.00 - 15.00
streda:	8.00 - 16.45
piatok:	8.00 - 13.45
sobota - iba podateľňa:	8.00 - 12.00

Pokladnica Mestského úradu v Nitre

pondelok, utorok, štvrtok:	8.00 - 15.00
streda:	8.00 - 16.45
piatok:	8.00 - 13.30
sobota:	8.00 - 12.00

Dôstojné oslavy 770. výročia udelenia mestských výsad

Pamätným dňom mesta Nitry je 2. september, ustanovený pri príležitosti udelenia výsad nitrianskym mešťanom v roku 1248 uhorským kráľom Belom IV. za ich preukázané zásluhy v čase vpádu Tatárov. Nitra si tento pamätný deň, kedy sa stala kráľovským mestom, pripomenula udeľovaním mestských ocenení na mimoriadnom slávnostnom zasadnutí mestského zastupiteľstva

Historickým stredovekým trhom s remeselníkmi, predajcami, mešťanmi, mestskou strážou a kupcami si Nitrania v nedeľu 2. septembra pripomenuli 770. výročie udelenia kráľovských výsad svojmu mestu. Súčasne s týmito oslavami a s pripomenutím si Dňa Ústavy SR sa v nedeľu večer uskutočnil na Svätoplukovom námestí koncert Hoj vlast moja, pri zároven boli otvorené Dni európskeho kultúrneho dedičstva na Slovensku.

Pred začiatkom koncertu nitriansky primátor Jozef Dvonč pripomenul 26-ročnú históriu koncertov Hoj vlast moja, pri zrode ktorých stáli tri významné osobnosti

Primátor Nitry Jozef Dvonč oceniaje Ladislava Švihela a Ivana Gašparoviča.

– bývalý prezident SR Ivan Gašparovič, bývalý generálny riaditeľ AX výstavníctvo Ladislav Švihel a Ján Chryzostom kardinál Korec. Dvomi žijúcimi osobnosťami odovzdal pamätné listy pri príležitosti 770. výročia udelenia kráľovských výsad Nitre. Koncertu, v ktorom účinkoval SLUK, zbory Nitria a Lipka, sólisti Opery SND a orchester Jána Berkého - Mrenicu, predchádzala historická scéna, pripomínajúca tento milník Nitry z roku 1248.

Na koncerte sa zúčastnili poslanci NR SR, predseda NSK Milan Belica, primátor Nitry Jozef Dvonč, prednosta Okresného úradu Karol Borik, krajskí a mestskí poslanci i rektori SPU Klauďa Halászová a UKF Libor Vozár.

Na Vršku, kde sa v 13. storočí nachádzalo námestie, ožila popoludní história. Ľudia tu mohli obdivovať slobodný stredoveký trh s remeselníkmi, predajcami, mešťanmi, mestskou

Historická scéna.

Foto: autorka Na galakonzerte účinkoval SLUK

strážou a kupcami. Všetci čakali na príchod župana Ondreja, ktorý mešťanom priniesol očakávanú listinu kráľa Bela IV. Samotný akt udelenia privilégii sa v krátkej historickej scénke zopakoval na Svätoplukovom námestí, kam sa historický sprievod presunul z Vrška. V krátkej scénke vystúpili okrem členov dobových skupín aj nitrianski herci Anton Živčic a Ján Hrmo.

Text a foto: (SY)

Písal sa rok 1248, bolo 2. septembra...

Belo IV., uhorský kráľ, rozšíril nitrianskym hosťom za zásluhy, ktoré preukázali pri obrane hradu a mesta pred Tatármi, ich pôvodné práva a výsady, aké užívali mešťania v Stoličnom Belehrade: slobodnú voľbu richtára s úplnou súdnou právomocou vo veciach majetkových, civilných i trestných, vyňatie spod právomoci všetkých

cudzích sudcov, vrátane palatína a župana, právo odvolať sa k súdu kráľa alebo hlavného taverníka, právo konať každý utorok týždenný trh s oslobodením prichádzajúcich kupcov od platenia mýta, povinnosť postaviť v čase kráľovskej vojenskej výpravy 12 ozbrojencov. Napokon im daruje pozemky v Dvorčanoch (Deuorchan),

Krškanoch (Kuruskin) a zem pri meste Nitra, ohraničenú v relácii Nitrianskej kapituly. Výhody slobodného kráľovského mesta si Nitra užívala štyri desaťročia, v roku 1288 o privilegované postavenie prišla. Ako súčasť väčšieho konfliktu sa stala odškodnením. Ladislav IV. daroval Nitru nitrianskemu biskupstvu.

G. Pradel podporoval partnerstvo medzi Nitrou a Naperville

Na rokovaní mestského zastupiteľstva vo štvrtok 13. septembra si minútu ticha uctili pamiatku nedávno zosnulého, bývalého primátora nášho partnerského mesta Naperville v USA, Georga Pradela. Tento výnimočný človek bol nositeľom najvyššieho mestského ocenenia - Čestný občan Nitry.

„George Pradel ako vojak

slúžil v americkom námorníctve, potom 30 rokov pôsobil ako policajt v Naperville, aby sa stal na 20 rokov jeho primátorom. Podporoval partnerstvo medzi Nitrou a Naperville a Nitru viackrát osobne navštívil. George Pradel bol veľký človek. Odišiel vo veku 80

rokov,“ informoval zástupca primátora Nitry Ján Vančo.

Vyhodnotili plnenie rozpočtu za prvý polrok 2018

Nitrianski mestskí poslanci boli na zasadnutí mestského zastupiteľstva informovaní o vyhodnotení plnenia rozpočtu mesta za prvý polrok 2018. Pri aktuálnej výške rozpočtu, ktorý je 80,7 mil. eur vykázalo mesto k polroku prebytok vo výške 12,1 mil. eur. Mesto Nitra je vo výbornej kondícii a v roku 2020 by malo patriť medzi najmenej zadĺžené krajské mestá.

Schválený bol i návrh východiskových ukazovateľov do návrhu rozpočtu na rok 2019. Návrh príjmov do rozpočtu na rok 2019 bol spracovaný na základe dostupných informácií, v novembri 2018 je predpoklad vývoja návrhu príjmovej časti

rozpočtu s tým, že bude aktuálnejší údaj z ministerstva financií ohľadne prerozdelení dane z príjmov fyzických osôb. Na zasadnutí mestského zastupiteľstva bola poslancom predložená aj správa o výsledku kontroly všetkých schválených zámerov k predajom a prenájmom mestských nehnuteľností v r. 2017. Poslanci tiež schválili úpravu pravidiel pre poskytovanie dotácií z rozpočtu mesta Nitry - pre oblasť telesná kultúra. Zmena bola potrebná, nakoľko koeficienty pre jednotlivé športy, ktoré stanovil štát, sú neúplné, čo znemožňuje výpočet podľa aktuálnych pravidiel. Zmeny sa týkajú aj posudzovania žiadostí pod-

pory športových podujatí, ktoré sprísnia podmienky na predkladanie dokladov k vyúčtovaniu. Schválený bol aj Program odpadového hospodárstva Mesta Nitry do r. 2020 s tým, že je v pláne zvýšenie vytriedených a zhodnotených zložiek komunálneho odpadu na 30% (v súčasnosti je 22%).

Sprecizované boli aj návrhy dodatkov k parkovaniu na území mesta Nitry. Potvrdený bol aj návrh na stanovenie priorít pre podporu projektov na rok 2019 v zmysle VZN č. 1/2001 o poskytnutí dotácií v oblasti športu, kultúry, vzdelávania a sociálnej oblasti.

(J)

Cestovný ruch má podporiť nulová eurobankovka

Koncom septembra uviedli aj v Nitre do obehu eurobankovku s nulovou hodnotou. Okrem nuly na nej nápis Nitra s vyobrazením Nitrianskeho hradu a sochy Corgoňa. Bankovku si mohli zájemcovia za kúpiť za dve eurá v Turistickom informačnom centre na Štefánikovej triede.

Tento zberateľský fenomén má svoje korene vo Francúzsku. Samotný koncept vytvoril v roku 2015 Richard Faille v spolupráci s Národnou bankou Francúzska a s povolením Európskej centrálnej banky. Od roku 2015 sa bleskovo rozšíril

do krajín ako je Nemecko, Rakúsko, Španielsko, Portugalsko a mnohých ďalších. Hlavnou filozofiou projektu je podpora cestovného ruchu a zároveň zachovanie kultúrneho dedičstva krajín Európy.

„Na Euro Souvenir bankovkách vyrobených z pravého bankového papiera sú zobrazo-

vané najvýznamnejšie kultúrne a historické pamiatky alebo zaujímavé turistické miesta, ktoré môžeme v Európe nájsť. Turisti a zberatelia navštevujú jednotlivé lokality zapojené do tohto konceptu, aby si skompletizovali svoju zbierku nulových eurobankoviek.

Zaujímavosťou je aj to, že ide o suveníry, ktorého hodnotu časom narastá. Prvé série z roku 2015 a 2016 sa predávajú v cenách od päť do 60 eur,“ informovala Nitrianska organizácia cestovného ruchu (NOCR).

(rm)

Významné kultúrne počiny ocenili v Nitre výročnými cenami

V rámci Dní európskeho kultúrneho dedičstva 2018 v Koncertnej sále Župného domu v Nitre udelila redakčná rada revue pre kultúrne dedičstvo Pamiatky a múzeá svoje výročné ocenenia za rok 2017. Každoročne bývajú z nominácií vybrané najdôležitejšie počiny na poli slovenského kultúrneho dedičstva.

Na slávnosti sa okrem iných zúčastnil aj primátor mesta Nitry Jozef Dvonč, zástupca primátora Ján Vančo, mestský poslanec Jozef Trandžík. Nitriansky primátor Jozef Dvonč vystúpil so slávnostným príhovorom. Privítal účastníkov z celého Slovenska na pôde mesta Nitry a pripomenul, že Nitra sa stará o svoje historické dedičstvo a investuje do opráv pamätihodností. Zároveň pripomenul, že Nitra si začiatkom septembra pripomenula 770. výročie udelenia mestských výsad.

Po krátkom kultúrnom programe nasledovalo udeľovanie cien rozdelených do desiatich kategórií. Cenu v kategórii objav – nález získali Milan Horňák, Janka Stehlíková, Andrej Žitňan a archeologická spoločnosť Via Magna za objav avarského pohrebiska v Bratislave-Podunajských Biskupiciach. V kategórii akvizícia bolo ocenené Novohradské múzeum a galéria v Lučenci za získanie 760 kusov sklárskych výrobkov zo zaniknutých novohradských sklární. Jana Švantnerová, Východoslovenské múzeum v Košiciach a Slovenská národná galéria v Bratislave získali výročnú cenu v kategórii výstava za expozíciu Leopold Horovitz. Stratený – Najdený, usporiadanú k 100. výročiu od úmrtia maliara. V kategórii publikácia bola ocenená monografia Katedrála sv. Martina v Spišskej Kapitule, venovanú jednej z najvý-

znamnejších sakrálnych pamiatok na území Slovenska.

Cenu v kategórii menšia publikácia – drobná tlač – periodiká získal Pavol Ižvolt a Pamiatkový úrad Slovenskej republiky za publikáciu Údržba historických stavieb. V kategórii obnova bol ocenený Rímskokatolícky farský úrad Banská Belá za obnovu veže Farského kostola svätého Jána apoštola a evanjelistu v Banskej Belej.

V kategórii reštaurovanie získali ocenenie Barbara Davidson, Anna Gregová, Zuzana Jakobová, Marica Ďuricová, Jana Luková a Galéria mesta Bratislavy za reštaurovanie veľkoformátového barokového obrazu Panny Márie, ochrankyne padlých a mŕtvych (Kráľovná anjelov). Za budovanie siete významných lesníckych miest, ich zachovávanie, zveladovanie a propagovanie bol v kategórii akcia – podujatie – dlhodobé projekty ocenený Štátny podnik Lesy Slovenskej republiky. V kategórii film – video - audio - multimédia - internet získali výročnú cenu Soňa G. Lutherová, Rozhlas a televízia Slovenska, AH production, s. r. o., a Slovenský filmový ústav za antropologický dokumentárny film Zatopené o kaštieli v Parížovciach zaliatom vodami Liptovskej Mary. Bývalej riaditeľke Krajského pamiatkového úradu v Nitre Anne Valekovej udelili dodatočne cenu za rok 2017 za obnovu rotundy Jurkov v Nitrianskej Blatnici.

(SY)

Zachraňuje historické diela poznačené zubom času

Pri príležitosti Dní európskeho kultúrneho dedičstva sa v Ponitrianskom múzeu v Nitre uskutočnilo slávnostné otvorenie výstavy prác reštaurátorky a mestskej poslankyne Lívie Šumichrastovej. Na vernisáži sa zúčastnili primátor Nity Jozef Dvonč, zástupca primátora Ján Vančo, nechýbali ani kolegovia z mestského zastupiteľstva Jozef Trandžík, Miroslav Tvrdoň, Janka Buršáková a Anton Kretter. Obdiv nad jej umením reštaurátorky zložili Mária Orságová, vedúca odboru školstva, mládeže a športu MsÚ v Nitre, ale aj autorkini kolegovia, priatelia a rodina.

V múzeu sú uložené predmety umeleckej a historickej hodnoty, ktoré múzeum

Reštaurátorka Lívia Šumichrastová v kruhu svojich najbližších.
Foto: autorka

získava rôznym spôsobom, no často sú tieto predmety znehodnotenú nešetným

zaobchádzaním, neodbornou starostlivosťou, alebo nesprávnym uskladnením. Úlohou Lívie Šumichrastovej je záchrana týchto predmetov bez znehodnotenia ich umeleckej hodnoty. Lívia Šumichrastová zachraňuje tieto zbierkové predmety, poznačené zubom času, už takmer tridsať rokov. Vyštudovala reštaurovanie pod vedením prof. Jána Gazdíka na SUPŠ v Bratislave. Zo začiatku sa venovala viac výtvarným prácam a tvorbe propagačných materiálov. Po ukončení štúdia na výtvarnej katedre UKF v Nitre sa od roku 2008 prednostne venuje reštaurovaniu polychrómových drevených plastiek a obrazov na nosičoch plátna a drevo. Spolupracuje i s odbornými pracovníkmi pri vyhotovovaní nákresovej dokumentácie do archeologických nálezových správ.

(SY)

Medzi gratulantmi bol aj primátor Jozef Dvonč.

Nová sezóna v DAB na tému Muži bez hraníc

Nová sezóna v Divadle Andreja Bagara v Nitre sa bude niesť v znamení motta Muži bez hraníc. Po predchádzajúcej sezóne s názvom Cherchez la femme, venovanej ženám, prenieslo tenoraz divadlo pozornosť na mužov a mužský svet. Nová sezóna by mala na dosky priniesť strhujúcu mužskú energiu, vášeň, silu, duchaplnosť, vynaliezavosť a vtip. Nové inscenácie prinesú mužské témy i postavy a čo je zaujímavé, rovnako i autori a režiséri všetkých pripravovaných titulov budú muži.

V novej sezóne divadlo ponúkne päť nových titulov. Sezónu otvorila 21. septembra premiéra hry Mechanický pomaranč v réžii Juraja Augustína. Ďalšou inscenáciou bude 16. novembra komédia Dámsky krajčír v réžii Juraja Bielika vo Veľkej sále divadla. V štúdiu divadla uvedú 18. januára inscenáciu Meno

Na tlačovej konferencii vedenie divadla informovalo o novej divadelnej sezóne.

v réžii Matúša Bachynca. Podľa knižnej predlohy Hlava XXII. pripraví režisér Ján Luterán 8. marca rovnomennú inscenáciu. Poslednou premiérou bude v réžii Lukáša Brutovského 24. mája inscenácia z pera Jána Palárika Drotár.

Riaditeľ divadla Jaroslav Dóczy na tlačovke informo-

val, že novinkou divadelnej sezóny 2018/2019 budú vernostné bonusové karty. Každý, kto sa do tohto programu prihlási a bude zbierať body, získa určité výhody, prípadne dostane spomienkové divadelné predmety alebo voľné vstupenky.

Text a foto: (SY)

Zrekonštruované parkovisko na Wilsonovom nábreží

Od konca júla do začiatku septembra mesto Nitra rekonštruovalo rozľahlé parkovisko na Wilsonovom nábreží, ktoré využívajú návštevníci Nitry, ale aj ľudia, dochádzajúci do Nitry za prácou. Súvislá oprava parkoviska stála 123-tisíc eur, zhotoviteľom diela bola firma Lauko, s.r.o. Parkovisko dostalo nový asfaltový koberec, opravené boli obrubníky, pribudol nový

chodník k rieke, zrekonštruované boli aj schody a v hornej časti pribudli debarierizované chodníky. Pribudol aj nový chodník z parkoviska v smere od ZOC Mlyny.

Bolo vyznačené jedno parkovacie miesto pre zdravotne postihnutých vodičov, ktoré pred rekonštrukciou nebolo vyznačené.

Text a foto: (SY)

KAM ZA KULTÚROU V NITRE

Múzeá – výstavy – koncerty – podujatia

SYNAGÓGA

Koncertná a výstavná sieň mesta Nitra, Ul. pri Synagóge

XIII. Nitrianska hudobná jeseň 2018

4.10. JOSEF SUK PIANO QUARTET, Kristina Fialová – viola / CZ

Program: J. Suk, B. Martinů, A. Dvořák

7.10. SLOVENSKÝ SPEVÁCKY ZBOR ADOREMUS. Sláčikové

kvarteto ŠKO Žilina Danube MonARCHI. Dušan Bill / dirigent.

Program: J. S. Bach, W. A. Mozart, P. I. Čajkovský, I. Zeljenka

14.10. SEDLÁČKOVO KVARTETO, Lukáš Pavlíček – hoboj / CZ.

Program: F. A. Míča, W. A. Mozart, I. Stravinský, L. Sommer

21.10. KOMORNÝ SÚBOR AD LIBITUM / HU, SK. Program:

F. Farkas, J. Bihari, P. Kadosa, N. Serbanov, L. Bernáth, M. Novák,

B. Bartók, W. Rabl

29.10. SAXOPHONE SYNCOPATORS. Koncert k 100. výročiu

vzniku prvej Československej republiky. Program: E. Suchoň,

A. Dvořák, I. Zeljenka, J. Jrsai

XXXV. Cithara aedicularae 2018 i. m. Pavol Sika

18.10. Ján Labant (SK)

19.10. Andrzej Grygier (PL)

20.10. András Csáki (HU)

Gitarové workshopy:

Súkromné konzervatórium v Nitre 9.00 h – 12.00 h; 14.00 h – 16.00 h.

18.10. – 20.10. Adam Marec – Akadémia umení Banská Bystrica / Ryszard Bałauszko / Hudobná univerzita Fryderyka Chopina Varšava (PL)

19.10. – 20.10. Ján Labant – Akadémia umení Banská Bystrica

19.10. András Csáki – Hudobná akadémia Ferenc Liszta Budapešť (HU)

Spríevodné podujatie

25.10. 8.30 h a 9.45 Výchovný koncert: Bartók a Drevný princ / organizované podujatie pre deti

Vstupné na všetky koncerty: 4,- €

Deti, študenti, dôchodcovia a ŽŤP: 2,- € / po predložení dokladu
Predpredaj vstupeniiek: TIC Nitra; 30 minút pred koncertom Synagóga

5.10. o 18.30 Modrý večer - koncert slovenských a zahraničných interpretov bluegrassovej hudby: Kitchen Grass (SK) / Lee Bidgood & Banjo Romantika Band (USA, CZ, SK) / Bill Faster (SK), High Grass (CZ). Usporiadatelia: Komunitné centrum, Apropo Gitara v spolupráci s Mestom Nitra, vstupné: 2,- €, predpredaj: Turistické informačné centrum v Nitre

Výstavy

Nitra v období vzniku Československej republiky výstava dokumentov Štátneho archívu v Nitre, do 31. 10. 2018

Stále výstavy:

História a tradície Židov v Nitre

Shraga Weil: GRAFIKA

Nitrianske pohľady Aleny Bugárovej

Prehliadky: ut: 13.00 – 18.00, st - št: 9.00 – 12.00, 13.00 – 18.00, so-ne: 13.00 – 18.00, po-pi: zatvorené.

NITRIANSKA GALÉRIA

Župné námestie, 949 01 Nitra, www.nitrianskagaléria.sk

Otváracie hodiny: ut – ne: 10.00 – 18.00

REPREZENTAČNÉ SÁLY

Do 4. 11. Veronika Bromová Šrek. V aktuálnej prierezovej výstave významnej českej fotografky a performerky Veroniky Bromovej Šrek (1966) predstavíme túto výraznú osobnosť súčasného českého umenia.

SALÓN

Do 2. 12. Hovoriaci kameň (pracovný názov) Autor: Ján Kekeli. Samostatná výstava mladého fotografa Jána Kekelihu zahŕňa výber z jeho novej tvorby.

GALÉRIA MLADÝCH

Do 28. 10. Kým nás... nerozdelí. Autori: Martina Chudá, Peter Lančarič. Výstava už svojím názvom odkazuje k súčasnej problematike vzťahov.

BUNKER

Do 28. 10. Der Ausnahmestand. Autorky: Aylin Leclaire (DE), Palina Vetter (DE), Jana Zátvarnická. Skupinová výstava študentiek a absolventiek Akadémie umení v Düsseldorfe predstaví tri odlišné umelecké prístupy vo vzájomnej interakcii k špecifickému výstavnému priestoru.

PONITRIANSKE MÚZEUM

Štefánikova trieda 1, 949 01 Nitra

www.muzeumnitra.sk, www.facebook.com/ponitrianskemuzeum. Múzeum je otvorené: po – pi: 9.00 – 17.00, so – ne: 10.00 – 17.00

STÁLE VÝSTAVY

Skvosty dávnovekého Slovenska. Expozícia klenotnicového typu predstavuje vyše 2300 zlatých, strieborných i kovových a z ďalších materiálov zhotovených predmetov, ktoré dokumentujú tvorivú činnosť a umelecké čítanie človeka od najstarších čias jeho prítomnosti na našom území, teda od staršej doby kamennej až do 18. storočia.

VÝSTAVY

Nitriansko v zrkadle dejín. Výstava približuje kultúrno-historický vývoj historického Nitrianska od praveku, cez časnú dejinnú dobu, až po stredovek so zreteľom na situáciu vo veľkomoravskej dobe, resp. v 9.-10.storočí.

Život v lesných a vodných biotopoch Výstava takmer 100 kusov preparátov rýb, vtákov a cicavcov z okolia Nitra obývajúcich prevažne lesné a vodné prostredie. Výstavu dopĺňajú obrazy

hmyzu, ktorý sa v uvedených biotopoch bežne vyskytuje.

Do 31. 10. Znovuoobjavený archív mesta Nitra. Výstava predstavuje neznáme písomnosti zo „znovuoobjaveného“ archívu mesta Nitra z rokov 1632-1922, o ktorom sa mylne tvrdilo takmer 70. rokov, že neexistuje. Odhaľuje reprezentatívnu a doposiaľ neznámu vzorku písomností mestského magistrátu a zároveň prispieva k prehĺbeniu poznania starších dejín mesta.

Do 14.10. Svet pod mojimi štetcami⁴. Výstava celoživotnej tvorby Beáty Kabičkovej-Vinceovej od 70. rokov 20. storočia až po súčasnosť. Autorka predstaví širokú paletu techník ako maľba, ručne tkaná tapiséria, makramé, ČB fotografia z obdobia 80. rokov 20. storočia, sietotlač, dekoratívne dezény a keramické artefakty.

NOVÉ VÝSTAVY

9.10. – 9.11. Od chmeľu k pivu. Výstava prevzatá z Tribečského múzea v Topoľčanoch predstavuje stručnú históriu piva, pivovarníctva a pohostinských zariadení a jeho úlohu v rôznych národov v jednotlivých historických obdobiach. Zároveň približuje proces výroby piva, počnúc výberom a pestovaním surovín a končiac finálnym zlatým mokom.

24.10. – 2.12. Preložiť - prekrížiť paličky už 20 rokov a výsledkom je nežná čipka. Výstava predstaví výber z dvadsiat ročnej tvorby členiek Klubu paličkovanej čipky Nitra pri ZO č.13 SZTP. Vernisáž 24.10.2018 o 15.00 hod.

DIECÉZNE MÚZEUM

Námestie Jána Pavla II, 950 07 Nitra

www.nitrianskyhrad.sk/diecezne-muzeum/

Otváracie hodiny: Apríl - október / ut – ne: 10.00 – 18.00, november - marec / so – ne: 10.00 – 15.00

Diecézne múzeum ponúka faksimile rôznych dokumentov (úryvok spisu O obrátení Bavorov a Korutáncov, diplomatík, ako napr. potvrdenie Pribinovej donácie Ľudovítom Nemcom, list pápeža Jána VIII. Svätoplukovi, ukážky z buly Industriae tuae a Quia te zelo fidei, ukážky z hlaholík). V druhej časti múzea je sprístupnená klenotnica s liturgickým pokladom.

SLOV. POĽNOHOSP. MÚZEUM

Dlhá ul. 92, Nitra, www.spmnitra.sk

Otváracie hodiny: máj - september: po – št: 9.-17.00 pi: 9.-15.00 so: 9.-17.00 ne: 13.-17.00, október - apríl: po – št: 9.-17.00 pi: 9.00 – 15.00 so – ne: zatvorené.

Prehliadky múzea: Prehliadka iba so sprievodcom, 90 min, prav. vstupy každé 2 hod., posledný o 15.00, v pi: o 13.00. organ. skup. návštevníkov – viac ako 15 osôb nahláste 2 dni

MISIJNÉ MÚZEUM

Kalvária 3, 949 01 Nitra, www.svd.sk

Otv. hod.: po – so: 14.00 – 18.00, ne: 10.00 – 16.00

Bohatá zbierka umel. predmetov, ktoré misionári dostali do daru v misiách po celom svete a predmety zo zberateľskej činnosti misionárov. Návštevy hláste vopred.

VIVÁRIUM

Areál SPU, Trieda A. Hlinku, 949 01 Nitra

vivarium.nitra@gmail.com

robert.kirchner@uniag.sk, č. tel.: 037/641 4791

Otv. hodiny: po, ut, št, pi: 9.30 – 12.00 a 14.00 a 16.00, str: 14.00 – 18.00, so: zatvorené, ne: 10.00 – 16.00. 70 chránených druhov plazov (korytnačky, hady, jaštery), ktoré boli predmetom pašeráctva a nelegálnej držby a sú tu dočasne umiestnené orgánmi štátnej správy.

MÚZEUM MEDOVINY

Farská ulica č. 28, 949 01 Nitra, www.muzeummedoviny.sk

e-mail tomka@tomka.sk, kontakt: +421 907 404 989

Prvé múzeum medoviny na Slovensku v priestoroch firmy TOMKA. Muzeálne exponáty fliaš a listín, ochutnávka rôznych druhov medovín, aj z replik historických pohárov.

BOTANICKÁ ZÁHRADA

Areál SPU, Trieda Andreja Hlinku 2, www.bz.uniag.sk

Otv. hodiny: Okrasné skleníky: 8.-15.00 okrasná škôlka: 8.-15.00, Park (1.10. – 30.11.) a (1.3. – 1.5.), po – pi: 8.00 – 15.00. V zimných mesiacoch (1.12. – 28.2.), po – pi: 9.-14.00. V letných mesiacoch (1.5. – 31.9.), po – pi: 8.-17.00. So – ne: 10.-18.00.

Skupinové návštevy si dohodnite vopred telefonicky

AGROKOMPLEX

Národné výstaviisko, Výstavná ul. 4, www.agrokomplex.sk

Otváracie hodiny počas výstav: po – so: 9.-18.00, ne: 9.-17.00

11.10. - 14.10. AUTOSALÓN – AUTOSHOW

27. – 28.10. Nová veterinária

DIVADLO A. BAGARA

1.10. o 18.00, 23.10. o 18.30. **Ludia, miesta a veci Veľká sála.**

Tragikomédia súčasného významného britského autora a režiséra Duncana Macmilana. Strhujúci príbeh herečky Emmy, ktorá sa citne v liečebni pre drogovu závislých a je nútená priznať si, kým vlastne v skutočnosti je.

4.10. o 18.00 **Dámska šatňa Štúdio.**

Skvelá komédia, ktorá odhaľuje tajomné zákulisie dámskej šatne vidieckeho divadla v meste ako je napríklad Nitra. Odkrýva osudy štyroch herečiek, ktorým sa divadlo stalo ich druhým domovom a obetovali mu časť svojich životov. Každá z nich je iná. Organizované predstavenie

5.10. o 18.30, 20.10. o 18.30 **Syna či dcéru? Veľká sála.** Komédia s pesničkami z prostredia ženských kúpeľov Lúčky z 80-tych rokov 20. storočia

8.10. o 18.30 **Dobro, Štúdio.** Posledné predstavenie. Autentická hra zachytáva životné pocity súčasného obyvateľa Slovenska a Európy

9.10. o 18.30, 10.10. o 10.00. **Štefánik – slnko v zatmení, Veľká sála.** Predstavenie 10.10. venované 100. výročiu vzniku 1. Československej republiky

12.10. o 18.30, 13.10. o 15.00 (organizované) **Zaľúbený**

Shakespeare, Veľká sála. Divadelná adaptácia vznikla na základe slávneho a cenami ovenčeného filmu. Romantický príbeh je kombinovaný s prevlekovou komédiou a s ironickým pohľadom do zákulisia alžbetinského divadla a ponúka aj množstvo odkazov na históriu, dobové reálie a známe osobnosti tej doby.

15.10. o 18.30 Veľký zošit, Štúdio. Veľký zošit však nie je len príbehom o krutosti a zvieracej podstate človeka. Je to aj príbeh o malom semienku ľudskosti, ktoré dokáže v každom človeku prežiť aj v tej najtvrdšej dobe

16.10. o 10.00, 18.30 Otec Goriot, Veľká sála. Román Otec Goriot je súčasťou rozsiahleho cyklu Ľudská komédia, vďaka ktorému sa Balzac zapísal do dejín literatúry ako prenikavý analytik spoločenského života. Zobrazil tu silu otcovskej lásky, ktorá nepozná hranice.

19.10. o 18.30 Testosterón, Veľká sála. Komédia z pera súčasného poľského autora Andrzeja Saramonowicza, ktorá dáva priestor pre brilantné herecké štúdie a strhujúce komediálne výkony

22.10. o 18.30, 24.10. o 18.30 Mechanický pomaranč, Štúdio. Alex a jeho svorka si vedľa užívať mladost. Násilne uctievať ako adrenalinový šport. Po nociach plnia ulice svojou desivou zábavou a cez deň chodia tak, ako všetci chalani ich veku, do školy. Nová divadelná adaptácia klasiky literárneho aj filmového sci-fi 20. storočia v podaní šiestich mladých hercov.

25.10. o 18.30, 26.10. o 18.30, 27.10. o 18.30 Povolanie pápež, Veľká sála. Pôvodný slovenský muzikál o Svätom otcovi Jánovi Pavlovi II.

STARÉ DIVADLO K. SPIŠÁKA

3., 4., 5.10. o 9.30 a 7.10. o 15.00 Janko Hraško, Veľká sála. Veľký bábkový svet z hračkovej perspektívy. Predstavte si čo sa stalo. ... Z malého hrašku sa narodil človečik. Je síce malíčky, ale silu má ako ten najväčší zbojník. Tento chlapec vám chce dokázať, že je najsilnejší na celom svete. Neveríte? Príďte do divadla a uvidíte ako dá všetkých do laty!

7., 14.10. o 10.00 HOP Študovňa. Milé dočatá a batofatá! Milí rodičia! Konečne je aj vo Vašom Starom divadle niečo pre Vás! Príďte do divadla a nechajte sa zapojiť do hry. Užite si svoj prvý divadelný zážitok naplno. (A teraz, milí rodičia, to svojim ratolestiam preložte! Ďakujeme!)

7.10. o 14.00 Stretnutie s Veľkou Moravou, Štúdio Tatra. Organizované predstavenie. Nitra, najstaršie mesto na Slovensku, sa hrdí bohatým kultúrnym dedičstvom z dávnej histórie našich predkov. Najväčšiu slávu zažívala Nitra v časoch Nitrianskeho kniežatstva, Veľkej Moravy a Cyrilo-metodskej misie. Inscenovaný workshop a tematickú prehliadku v úlohe kniežaťa Slavobora vedie vystudovaný historik s bohatou praxou v odbore PhDr. Matej Šiška, PhD.

9., 10.10. o 9.30 Kráska a zvier, Veľká sála. „Rozpovieme vám príbeh, ktorého čas ešte neskončil a má dve tváre. Pretože každý príbeh má dve tváre. Jedna je krásna ako rozkvitnutá lúka a vánok, ktorý nás štekli vo vlasoch, ako spomienka na minulé leto.

14.10. o 15.00 Dank a Janka, Štúdio Tatra. Dank a Janka sú

dvojičky a sú celkom rovnaké. Sú také rovnaké, že keď sa Dank pozrie do zrkadla, tak nevie, či vidí seba, alebo Janku. Aby v tom aspoň ony mali jasno, začali sa inak dívať na svet.

18.10. o 9.30 verejná generálka, 19.10. o 18.00 premiéra

22. 23., 24., 25., o 9.30. Gašpariáda, Veľká sála. Gašparko je hrdina, ktorý si určite veľmi rýchlo získa sympatie všetkých detí. Podobne ako on, radi vystráajú rôzne lapajstvá a neplechy. On si však môže dovoliť oveľa viac a prostredníctvom toho ich nielen zabávať, ale aj nenásilnou formou poučiť, o tom, čo sa smie a nesmie robiť.

26.10. o 10.00 premiéra, 28.10. o 10.00 a 15.00. Najmenší cirkus Štúdio Tatra. Milé batofatá! Vstúpte spolu so svojimi rodičmi do zázračného cirkusového sveta, kde je možné takmer všetko. Deti očarí svet cirkusových artistov, klaunov a šikovných kúzelníkov.

CENTRUM VOLNÉHO ČASU

25. 10. o 8.00 Majstrovstvá okresu šach jednotlivcov – CVC, Štefánikova tr. 63, Nitra - pre ZŠ, SŠ na pozvánky

19.10. Festival vedy a techniky – CVC, Štefánikova tr. 63, Nitra - téma biológia, chémia, elektronika, mechanika, matematika, ... pre ZŠ, SŠ- na pozvánky

CINEMAX

Zábavno-obchodné centrum MAX, Chrenovská cesta 1661/30, Nitra, www.cine-max.sk

Program sme do uzávierky nedostali.

KRAJSKÉ OSVETOVÉ STREDISKO

Fatranská ulica, 949 01 Nitra, www.kosnr.sk

3.10. o 17.00 Klub grafológie – začiatočníci

3.10. o 17.00 Fotoklub APF

4.10. o 17.00 Fotoklub Nitra

6.10. o 9.00 Pod spievať - workshop pre zborových spevákov; chceš viesť aké to je spievať vo veľkom zbere? Tak si to príd vyskúšať, KOS v Nitre

6.10. o 17.00 Pod Štitárskymi kopcami, scénický program Podzoborských folkloristov, Kultúrne stredisko Macau - Rumunsko.

8.10. o 8.30 Workshop Mladý moderátor, chceš si vyskúšať moderovanie, zlepšiť svoj rečový prejav a komunikáciu? Prihlás sa na workshop pre mladých moderátorov

8.10. o 14.00 Jesenné dekorácie z prírodného materiálu

9.10. o 17.30 Astro-klub pre deti, mládež a dospelých

10.10. o 17.00 Tri pohľady na prírodu - výstava výtvarných diel autorov: Olga Hrubošová, Júlia Winklerová, Matúš Hečko, vernisáž: 10.10. o 17:00, kurátorka: Marta Hučková, potrvá do 26.10.2018

10.10. o 14.00 Jesenné dekorácie z prírodného materiálu

11.10. o 8.30 K prameňom tradícií, seminár pre vedúcich detských folklórnych kolektívov, KOS v Nitre

16.10. o 18.00 Kalendáre a čas - astro-prednáška Pavla Tomečku

16.10. o 18.30 Pozorovanie oblohy vo hviezdami do 20.30

Mars a Saturn

17.10. o 8:30 Mój tanečný krúžok - workshop pre vedúcich tanečných krúžkov; vložné 3€

17.10. o 17:00 Klub grafológie - začiatočníci

21.10. o 16:30 Slovo ako ikona - hodnota slova - verejná prezentácia vzniknutej inscenácie a metodické brožúry k projektu Slovo ako ikona, miesto: kultúrny dom Párovské Háje

22.10. o 14:00 Záložky do knihy - tvorivá dielňa pre deti

23.10. o 17:30 Astro - klub pre deti, mládež a dospelých

24.10. o 9:00 Mladý moderátor, krajská súťaž pre mladých moderátorov a hlásateľov - amatérov od 15 do 25 rokov

24.10. o 17:00 K prameňom tradícií, spevácke tvorivé dielne pre sólistov spevákov od 16 rokov, KOS v Nitre

25.10. o 16:00 Chcete sa naučiť háčkovať? hračky pre deti, módné doplnky na odev, tradičné dečky, vložné 5,00 €

26., 27. 10. o 18:00 Festival Cantate, prehliadka zborového spevu, miesto: Kostol sv. Gorazda Nitra, Klokočina

FOTOGALÉRIA TRAFACKA

Ul. Janka Kráľa 65, Nitra. www.trafacka.sk, info@trafacka.sk. Otvorená denne: po -št: 9.00 - 22.00, pi: 9.00 - 0.00, so: 11.00 - 0.00, ne: 15.00 - 22.00

2.10. (ut) o 10:00. Raňajkuj dizajn! Malina studio Cyklus kreatívnych prednášok s tvojim obľúbeným dizajnérom, ktorý ti porozpráva svoj príbeh - hosť Ado Juráček - artdirector brandingovej agentúry.

3.10. (st) o 18:00. Koľko hazardu v Nitre? Diskusia spojená s výstavou zaujímavých fotiek.

4.10. (št) o 19:00. David Kollar cz. Zden Visual. Fanúšikov elektronicko-ambientnej hudby čaká výnimočný zážitok a skvelý multimediálny projekt. Tentokrát bude Davidova hudba z pripravovaného albumu Atmospheres obohatená o vizualizácie (Zdeno Hlina) reagujúce na dynamiku jeho hudby v reálnom čase.

5.10. (pi) o 18:00 Vernisáž: Fragmenty života. Fotoklub - Ateliér priateľov fotografie - APF pri Krajskom osvetovom stredisku v Nitre predstavuje svoju tvorbu.

16.10. (ut) o 20:00 Tittingur (DK/SK) + Tomáš Prištiak (SK). Bratislavské duo usadené v Kodani. Klubové dekonštrukcie a distortované noise techno s Lychovskou atmosférou postavené na troskách rovnomenného noise-rock projektu. S projektom predskakoval Lanark Artefax v rámci nedavneho Sensorium Festivalu.

19.10. (pi) o 18:00 Materská - otec na materskej. Prednáška Jozefa Mihála spojená s diskusiou a odpoveďami na vaše otázky.

20. a 21.10. (so, ne) o 9:00 Vikendové fotografické tvorivé dielne: Cyanotypia. Workshop venovaný okrem modrotlača aj historickým fotografiám a fotografovaniu s použitím Camera obscura z dielne ILFORDu s fotením na fotopapier. Po vyvolaní fotopapiera v klasickej vývojke hneď uvidíme výsledok.

23.10. (ut) o 18:00 Spoločne proti nenávisti. Mnohé extrémistické hnutia vrátane tých slovenských zneužívajú pre svoje ciele vieru. Čo by mali robiť lídri svetových náboženstiev, aby tento trend zvládli? Je to vôbec možné? Hostia diskvie: Felic Mária (katoľický kňaz a mních), Miša Kapustina (židovský rabin) a Mo-

hamad Safwan Hasna (muslimský imám). Diskusiu moderuje Mário Nicolini.

25.10. (št) o 20:00 Vypočuj si nemý film Prehliadka smrti (1925) Jesenná séria projekcií nemých filmov, doplnená o hudobné improvizácie Števa Haládku, bude venovaná tematike 1. svetovej vojny.

26.10. (št) o 20:00 Kristan Band. Duo Kristína Prablesková a Stano Počaji. Niekedy je menej viac, preto často hrajú ako duo, ale niekedy je viac predsa len príjemné, lákavé a potešujúce. Keď sa k nim pripojí kontrabas a bicie, tak je to hneď iný vesmír.

27.10. (so) o 10:00 Zvuky: Koncert na ležanie. Koncert, pri ktorom za zvuku možno trochu netradičných nástrojov (koshi, zvukové vlny, citara, daždová palica, ocean drum, sun drum...) môžete zrelaxovať svoju myseľ, alebo sa iba ponoriť do vlastného príbehu. Maximálny počet poslucháčov/načúvačov je kvôli kapacite obmedzený na 12 účastníkov. Preto je potrebné zarezerovať si miesto prostredníctvom e-mailu info@trafacka.sk.

29.10. (po) o 18:00 Všetko čo ste chceli vedieť o Flámsku, ale báli ste sa spýtať. V spolupráci s občianskym združením AFS Vám prinášame sériu medzinárodných večerov zameraných na spoznanie kultúr rôznych krajín. Hostami sú flámski študenti, ktorí študujú na Slovensku. Predstavia vám svoju krajinu a vy budete mať možnosť spýtať sa na všetko, čo v turistických bedekroch nenájdete.

MESTSKÝ KÚPEĽ

Kúpeľná ul. č.4, www.kupel.sk. Otvár. hod. - plaváreň, po: zatvorené, ut.: 6.30 - 12.00, 14.30 - 20.30, st - pi: 6.30 - 20.30, so - ne: 11.00 - 19.30. Sauna/po: zatvorené, ut: 11.00 - 20.00 (muži), str: 11.00 - 20.00 (ženy), št: 11.00 - 20.00 (muži), pi: 11.00 - 20.00 (ženy), so: 11.00 - 15.00 (muži), so: 15.00 - 19.00 (ženy), ne: zatv. Posledný možný vstup do zariadení je možný 60 min. pred ukončením prev. doby. Zákazník si musí byť vedomý, že do uved. času musí opustiť prevádzku bez nároku na pobyt v plnom rozsahu vstupenky!

PODUJATIA KRAJSKEJ KNÍŽNICE

K4KMETKA

2.10. o 10:00 Milan Rastislav Štefánik ako osobnosť diplomata – odborná prednáška PhDr. Róberta Arpáša, PhD. z katedry histórie FF UKF v Nitre (úsek odbornej literatúry pre dospelých)

4.10. o 15:30 Ochorenia kostnej drene, príznaky, vyšetrenia a liečba - odborná prednáška MUDr. Jána Petrušku (úsek odbornej literatúry pre dospelých)

15.10. o 10:00 Unikát – rozprávanie o živote a tvorbe speváčky Márie Čirovej (úsek odbornej literatúry pre dospelých)

17.10. o 10:00 Jozef Mikloško – beseda o jeho živote a literárnej tvorbe (úsek odbornej literatúry pre dospelých)

24.10. o 10:00 Kráľovná šansónu Edith Piaf – rozprávanie o živote a tvorbe francúzskej kabaretnej speváčky (úsek odbornej literatúry pre dospelých)

25.10. o 10:00 Duel televízny – zábavno-súťažné predpoludnie v knižnici pre 3. a 4.kurz tréningov pamäti

KRAJSKÁ KNIŽNICA K KMEŤKAUlica Fraňa Mojtu 18, www.krajskakniznicanitra.sk.

po – ut: 7.30 – 18.00, st: 7.00 – 19.00, št – pi: 7.30 – 18.00

pobočka Klokočina – Jurkovičova: po – pi: 9.00 – 17.00

pobočka KD Zobor: ut, st – št: 16.00 – 18.00

Okrem odbornej a krásnej literatúry pre dospelých a deti knižnica ponúka špeciálne dokumenty (gramoplatne, mg kazety, videokazety, CD platne, CD ROM, DVD a patentové spisy), okolo 400 titulov periodik a zvukové knihy pre nevidiacich a slabozrakých.

KNIŽNICA AGROINŠTITÚTUAkademická 4, www.agroinstitut.sk/kniznica. Výp. hod.: po

– pi: 9.00 – 14.00

**SLOVENSKÁ POĽNOHOSPODÁRSKA
KNIŽNICA**SPK pri SPU, Štúrova 51, www.slpk.sk

Výpožič. hod.: po – št: 8.30 – 18.00 pi: 8.00 – 17.00

SIPK – čítareň, Trieda A. Hlinku 2

Otv. hod.: po – št: 8.00 – 17.00 pi: 8.00 – 15.30

Výpožič. hod. mimo semestra: 8.00 – 15.30

UNIVERZITNÁ KNIŽNICA UKFDražovská cesta 4, www.ukf.sk

Otv. hod. počas výučby v semestri: po – št: 9.00 – 18.00 pi: 9.00 – 16.00 so: 8.00 – 13.00.

Otv. hod. počas skúš. obdobia: po – pi: 9.00 – 16.00 so: 8.00 – 13.00.

KNIŽNICA SPMDlhá ul. 92, www.spmnitra.sk/kniznica

Otv. hod.: po – št: 8.00 - 15.00 pi: 8.00 - 12.00

TURISTICKÉ INFORMAČNÉ CENTRUMŠtefánikova trieda 1, info@nitra.sk, www.nitra.eu. Info: tel. 037/16 186, tel. 037 7410 906. Otváracie hodiny: november – marec / po – pi: 8.00 – 17.00, so: 8.00 – 12.00. Apríl – jún a september – október / po – pi: 8.00 – 18.00 so: 8.00 – 12.00. Júl – august / po – pi: 8.00 – 18.00 so: 9.00 – 18.00, ne: 14.00 – 18.00.

Turistické informačné centrum Nitra poskytuje: regionálne informácie z oblasti cestovného ruchu, disponuje databázou ubytovacích a stravovacích zariadení, poskytovateľov služieb, firiem, organizácií, inštitúcií, zdravotníckych zariadení, ktoré sú neustále aktualizované. Poskytuje informácie o telefónnych číslach, adresách, e-mailových kontaktoch, otváracích hodinách a ďalších potrebných údajoch, zabezpečuje sprievodcovský servis, skenovanie, kopírovaciu službu a vylepovanie plagátov na mestských informačných skružiach, špecializuje sa na predaj publikácií a propagačných materiálov o Nitre a Slovensku, pohľadníc a darčekových predmetov, je predajným miestom Ticketportalu. V TIC je možnosť voľného prístupu na internet.

BOHOSLUŽBY V NITRE**Rímskokatolícke bohoslužby****Katedrálny chrám – bazilika sv. Emeráma**

Nitriansky hrad, Námestie Jána Pavla II.

po – so: 7.00; ne: 7.00 a 9.00, sviatkov v deň prac. pokoja: 7.00, 9.00, sviatkov v prac. deň: 7.00

Kostol Nanebovz. Panny Márie, Kalvária 1

Po – so: 6.30, 18.00 (zim. čas), 19.00 (let. čas)

Ne: 7.00, 9.00, 10.30 (detská), Sviatok v deň prac. pokoja:

7.00, 9.00, 10.30 (detská, možná zmena podľa oznamov)

18.00 (možná zmena podľa oznamov), Sviatok v prac. deň: 6.30, 18.00 (zim. čas), 19.00 (let. čas)

Kostol sv. Ladislava – piaristi, Piaristická 8

Po – pi: 7.00, 12.00 (okrem práz.) a 18.00 so: 7.00 a 18.00

ne: 7.00, 8.30, 10.00, 11.15 (detská) a 18.00

Sviatok v deň prac. pokoja: 7.00, 8.30, 10.00 a 18.00

Sviatok v prac. deň: 7.00, 12.00 (okrem soboty) a 18.00

Kostol Navšt. Panny Márie – kláštorň, Farská 18

Po – pia: 6.00, 9.00 a 16.15, So: 6.00 a 16.15

Ne: 6.00, 7.30, 9.00, 10.30 (detská) 16.15

Sviatok v deň prac. pokoja:

6.00, 7.30, 9.00, 10.30 (detská) 16.15, Sviatok v prac. deň:

6.00, 7.00, 9.00 a 16.15

Kostol sv. Petra a Pavla – františkáni, Samova 2

Po – pi: 6.30, 18.30, so: 7.00, 18.30, Ne: 7.00, 8.30, 10.00

(detská), 11.30 (maďarsky) 18.30, Sviatok v deň prac. pokoja: 7.00, 8.30, 10.00 (detská), 11.30 (maďarsky) 18.30

Sviatok v prac. deň aj o 12.00

Kostol sv. Gorazda, Ulica Pavla Straussa 3

Po – so: 6.30 a 18.00, Ne: 6.30, 8.00, 9.30 a 11.15 (pre rodiny

s deťmi) 18.00, Sviatok v deň prac. pokoja: 6.30, 8.00, 9.30 a 11.15 (pre rodiny s deťmi) 18.00

Sviatok v prac. deň: 6.30, 17.00, 18.30

Kostol sv. Martina, Chrenovská ulica 25

Po – so: 7.00 a 17.30, ne: 7.00, 8.30, 10.30 (detská) 17.30 (svešperami), Sviatok v deň prac. pokoja: 7.00, 8.30, 10.30 (detská),

17.30, Sviatok v prac. deň: 7.00, 17.30

Kostol sv. Urbana, Zobor, Morušová ulica

Ut – so: 18.00, ne: 8.00, 9.30, 11.00, Sviatok v deň prac. pokoja:

8.00 a 11.00, Sviatok v prac. deň: 18.00

Kostol sv. Urbana, Čermáň, Kostolná ulica

Ut, št, pi: 18.00, so: 8.00, ne: 8.00, 11.00

Sviatok v deň prac. pokoja:

8.00 a 11.00, Sviatok v prac. deň: 18.00

Kostol narodenia Panny Márie, Nitra – Horné Krškany

Pi: 17.00, ne: 9.00, Sviatok v deň prac. pokoja: 9.00

Sviatok v prac. deň: 17.00

Kostol sv. Ondreja, Nitra – Dolné Krškany

Po, ut, št, pi: 18.00, str: 7.00, so: 7.00, ne: 7.30, 10.30

Sviatok v deň prac. pokoja:

7.30, 10.30, Sviatok v prac. deň: 18.00

Kostol sv. Františka Xaverského, Nitra – Dražovce

Po, str, pi: 17.00, Ut: 7.00, št: 7.00, So: 7.00, ne: 8.00 a 10.00

Sviatok v deň prac. pokoja: 8.00 a 10.00

Kostol sv. Petra a Pavla, Nitra – Janikovce

Ut – pi: 17.00, so: 7.30, (ut a št možná zmena na 7.30 podľa oznamov), Ne: 7.30 a 11.15, Sviatok v deň prac. pokoja: 9.00, Sviatok v prac. deň: 17.00

Kostol Všetkých svätých, Nitra – Kynek

Pi: 18.00, ne: 9.00, Sviatok v deň prac. pokoja: 9.00

Sviatok v prac. deň: 17.00

Kostol sv. Cyrila a Metoda, Nitra – Mlynárce

Po, pi: 18.00, ne: 8.00, 10.30, Sviatok v deň prac. pokoja: 8.00, 10.30, Sviatok v prac. deň: 18.00

Kostol Nanebovzatia Panny Márie, Nitra – Párovské Háje

Str: 17.30, pi: 16.30 (iba 1. piatok), Ne: 11.00,

Sviatok v deň prac. pokoja: 11.00, Sviatok v prac. deň: 18.30

Kostol sv. Imricha, Nitra – Štitáre, so: 17.00, ne: 9.30

Kaplnka sv. Gorazda – starokatolícka cirkev, Chrenovská

15, slovenski-katolici.sk, Ne: 9.00

Kostol sv. Štefana – gréckokatolícke bohoslužby, Párovská 2, www.grkatnr.sk, Ne: 10.00

Evanjelický kostol Ducha Svätého

Sládkovičova 12, www.ecavnr.sk, Ne: 10.00

Reformovaná kresťanská cirkev

Kostol reformovanej kresťanskej cirkvi (kalvínsky)

Ulica Fr. Mojtu 10, Ne: 9.30

Cirkev adventistov siedmeho dňa, Modlitebňa za kostolom,

Ulica Fraňa Mojtu 10, www.casd.sk, www.nitra.casd.sk

So: 9.45

Cirkev bratská, Dom Cirkvi bratskej, Nitrianska ulica 21

www.cbnr.sk, Ne: 10.00

Kresťanský zbor, Dom kresťanského zboru, Podzámska 17

www.kz-nitra.sk, Ne: 9.30 Večera Pánova (pamiatka Pána Ježiša), bohoslužba: 16.00, Besiedka pre deti: 16.00, ut: 18.30

Biblické štúdium a modlitby, Pi: 17.30 Stretnutie mládeže

Apoštolská cirkev Kristus mestu, MediaHaus, Mozaika, Ul.

Fraňa Mojtu 18, Ne: 10.00, pi: 18.00 mládež – Unlock

35. výročie organizovaného záhradkárstva na Zobore

Pestovatelia, chovatelia, vinári, záhradníci i drobní záhradkári sa na Slovensku začali spájať do spolkov už v 17. a 18. storočí. Vznikajúce záujmové spolky a združenia viedli predovšetkým vzdelaní farári a učители, ale aj osvietení a skúsení remeselníci, roľníci a robotníci. Krátko po vzniku prvej ČSR sa ovocinári zjednotili a založili Československý ovocinársky a záhradkársky zväz (ČSOZZ), ktorý zastrešoval organizácie v spoločnej republike Čechov a Slovákov.

Za začiatok spolčovania slovenských ovocinárov a záhradkárov po vzniku samostatnej ČSR a za historický medzník možno považovať I. slovenskú výstavu v Bratislave v septembri 1920, usporiadanú z iniciatívy Dr. Pavla Blaha a skupiny ďalších zanietených ovocinárov. Práve na nej, dňa 20. septembra, bola založená Slovenská ovocinárska

spoločnosť (SOS) ako organizačná súčasť ČSOZZ. SOS položila základy modernej organizovanej činnosti ovocinárov a zeleninárov na Slovensku. Zanedlho nato vznikali jednotlivé odbočky SOS v mnohých regiónoch po celom Slovensku.

Výrazným podnetom pre novodobé poňatie záhradkárskej činnosti bol Ustanovujúci zjazd Československého zväzu záhradkárov a ovocinárov konaný v Prahe v roku 1957 a najmä 1. zjazd slovenských záhradkárov a ovocinárov, ktorý sa konal v Bratislave dňa 15.10.1957. Z jeho uznesenia vyplynula úloha získavať neorganizovaných záhradkárov za nových členov zväzu a zakladať okresné výbory a miestne organizácie. Tento je v súčasnosti chápaný aj ako historický medzník vzniku Slovenského zväzu záhradkárov.

Podobne ako iné, i organi-

zácia záhradkárov na Zobore prešla zložitým obdobím svojho vývoja. Zoborskí záhradkári boli medzi prvými, ktorí na území nášho mesta vybudovali života schopnú záhradkársku organizáciu, ktorá nie vždy a v najlepších podmienkach, nielen pretrvala ale postupne skvalitňovala svoju činnosť celých uplynulých 35 rokov.

Organizovaná záhradkárska činnosť na Zobore začala písať svoju históriu začiatkom roku 1983, kedy sa 21. marca 1983, zišla zakladajúca schôdza za účasti 17 členov, kde základ tvorili členovia Klubu skalničkárov zo Zobora. Výsledkom tejto schôdze bolo založenie Základnej organizácie Slovenského zväzu záhradkárov Nitra - Zobor. Medzi hlavných iniciátorov patrili Ing. Gromová, Ing. Palagová, Mgr. Voženílková a Ing. Baranovič. Cieľom bolo zjednotiť zoborských

záhradkárov a vytvoriť podmienuky pre organizovanú záhradkársku činnosť, ktorá by prinášala možnosti výmeny skúseností prednáškovú a tiež kultúrno-spoločenskú činnosť. Tieto ciele sa v začiatkoch naplňali pomaly a postupne. Členská základňa sa v prvých rokoch rozrastala tiež veľmi pomaly. Hlavnou prekážkou rýchlejšieho rozvoja bola skutočnosť, že novovzniknutá organizácia nemala k dispozícii žiadne priestory, v ktorých by sa jej členovia mohli stretávať a realizovať svoje plány. Stretnutia a schôdzková činnosť sa konali v rodinných domoch členov. Neskôr sa väčšie akcie konali v priestoroch základných škôl na Svätourbankej a Dražovskej ulici. Výraznejší zlom nastal potom, keď došlo k ukončeniu vyučovania v základnej škole na Svätourbankej ulici a priestory zostali neobsadené. V roku 1999 požiadali záhradkári Obvodný úrad v Nitre o pridelenie týchto priestorov na svoju činnosť. Po zdĺhavých rokovaníach boli tieto uvoľnené pre záhradkársku činnosť až v roku 2001. V tomto čase bol objekt už niekoľko rokov neudržiavaný a značne zdevastovaný. Následne sa rok 2002 niesol v znamení veľkej aktivity zo strany záhradkárov pri oprave tohto objektu. Z mestského rozpočtu bolo uvoľnených 20 tisíc Sk na nákup materiálu. Vonkajšie priestory bolo potrebné vyčistiť, vybudovalo sa oplotenie, chodníky a skromné priestory na posedenie. Vo vnútorných priestoroch boli zasklené okná, vymalované chodby a jednotlivé miestnosti. Všetky práce s tým spojené boli vykonané brigádnicky samotnými záhradkármi. Aj v ďalšom období údržbu tohto

objektu zabezpečovali záhradkári formou dobrovoľných brigád a na svoje náklady.

V nasledujúcom období dochádza k výraznému kvalitatívnemu ale i kvantitatívnemu rozvoju organizácie. V tejto súvislosti je potrebné spomenúť, ďalších členov organizácie, ktorí svojou odbornosťou a iniciatívou prispeli k jej ďalšiemu rozvoju, ku ktorým patrili páni prof. Pšenica, doc. Uhlár, doc. Kubina, doc. Torok, Slávik, Kováč, Gajdoš, pani Balázová a ďalší. Začalo sa s vypracovávaním termínového kalendára výborových schôdzí a ročných plánov činnosti s uvedením konkrétnych akcií. Začali sa organizovať odborné prednášky v spolupráci s vtedajšou VŠP, výstavy ovocia, hrozna, zeleniny a kvetov, degustácie vín, praktické ukážky rezu ovocných stromov a ďalšie aktivity. Dochádza tiež k podstatnému nárastu členskej základne, keď v roku 2003 mala táto viac ako 150 členov, čo bolo najviac v doterajšej histórii.

V ďalšom období však dochádza k neočakávaným problémom, keď štát ako vlastník spomínanej budovy sa rozhodol túto v roku 2005 predať, ako nepotrebný majetok, čím bola existencia záhradkárov vážne ohrozená. Záhradkári preto zorganizovali petičnú akciu proti tomuto zámeru. Petíciu podpísalo 779 občanov Zobora, ktorá bola následne odovzdaná prednostovi obvodného úradu a primátorovi mesta. Protest občanov sa stretol s pochopením a predaj objektu bol zastavený. Táto skutočnosť mala pozitívny vplyv na dlhšie obdobie v činnosti záhradkárov na Zobore, ktorí sa popri svojej záujmovej činnosti naďalej starali aj o

údržbu areálu vrátane budovy.

Postupom času začínajú rezonovať pripomienky, nielen zo strany členov výboru ale aj ostatných členov základnej organizácie, na nezáujem a nečinnosť zo strany funkcionárov Okresnej organizácie záhradkárov ale i zo strany Slovenského zväzu záhradkárov o život a problémy v našej organizácii a to i napriek našim upozorňovaniam. Po zvážení všetkých skutočností bolo dňa 14. decembra 2013 zvolané mimoriadne rokovanie výboru ZO, kde bolo rozhodnuté, predložiť členskej schôdzi návrh na zánik ZO SZZ a založiť občianske združenie, ktoré bude naplňovať záujmy záhradkárov bez závislosti na rozhodnutiach súčasných riadiacich štruktúr. Na tomto rokovaní výboru bol vytvorený prípravný výbor, v zložení, Ing. Barát, Ing. Paták, JUDr. Gálik, Zmetáková a Žoffaj, s cieľom založiť občianske združenie záhradkárov na Zobore s vlastnou právnou subjektivitou.

Po dôkladnej analýze súčasného stavu v činnosti ZO a oboznámení sa s jednotlivými ustanoveniami zákona č.83/1990 Zb. o združovaní občanov, v znení neskorších zmien a doplnkov, dospeli členovia prípravného výboru k spoločnému názoru, že založenie občianskeho združenia záhradkárov na Zobore (namiesto súčasného stavu) sa javí ako najvýhodnejšie a to hlavne z hľadiska samostatnosti v rozhodovaní ako i finančného zabezpečenia.

JUDr. Štefan Gálik,
predseda OZ SZS Nitra

Dokončenie v budúcom čísle...

Vyhrali ste knihu?

V minulom čísle sme predstavili pokračovanie úspešnej edície kníh Nitra ako si ňa pamätáme, ktorá vyšla s podporou mesta Nitry a môžete ju kúpiť v nitrianskych kníhkupectvách. Stačilo mailom alebo poštou poslať správnu odpoveď na otázku – mená aspoň troch spoluautorov

knihy: Jozef Dvonč, Anton Števko, Štefan Košován, Vladimír Bárta, Vladimír Libant, Miloš Bača, Milan Hlôška, Ludmila Oravcová Číbičková... Zo správnych odpovedí sme vyžrebovali Editu Novákovú z Nitry. Kniha jej príde poštou.

(rm)

Koncert La Gioia plný emócií a temperamentu

V piatok 8. septembra sa v nitrianskej Synagóge uskutočnil pri príležitosti Dní európskeho kultúrneho dedičstva koncert zoskupenia troch spevákov La Gioia. Toto pop operné trio La Gioia sa dalo dokopy v roku 2008. Na hudobnej scéne prerazili po svojej účasti v televíznej súťaži „Českoslo-

vensko má talent“ . Svojich divákov tešia zaujímavým repertoárom so skladbami svetovej hudobnej scény, pozoruhodnými úpravami známych slovenských a českých hitov v štýle belcanta a pop opery. La Gioia znamená v preklade z talianskeho jazyka radosť.

Text a foto: (SY)

Nová zbierka básni Milana Vinca Částu

V Ponitrianskom múzeu sa v sobotu, 8. septembra uskutočnilo ďalšie uvedenie knihy nitrianskeho spisovateľa Milana Vinca Částu. Zakladateľ Zoborského silvestrovského behu i ďalších atletických podujatí napísal ďalšiu zbierku básní – Láska Dorothy Tuwak. Maličkú knižku do života

uviedli primátor Nitry Jozef Dvonč, spoločne s ďalšími

priateľmi spisovateľa. „Toto je už tretia kniha, ktorú tento týždeň uvádzam do života. Chcel by som poďakovať za pozvanie na uvedenie knihy do života a autorovi knihy za zaujímavé verše,“ konštatoval, okrem iného, primátor Nitry Jozef Dvonč.

Text a foto: (J)

Na Dni kroja v Banskej Bystrici aj naši zástupcovia

Tisícky ľudí v krojoch alebo ich vyšivaných súčastiach prúdili v sobotu 8. septembra popoludní Námestím SNP v Banskej Bystrici. Prvý Deň kroja prilákal do mesta pod Urpínom vyobliekaných ľudí z celého Slovenska i zo zahraničia. Nechýbali medzi nimi ani zástupcovia nášho mesta – členovia Folklornej skupiny Tradícia z Nitry – Dražoviec. Ich účasť na tomto podujatí podporilo mesto Nitra.

„Do Banskej Bystrice sme prišli v našich krásnych krojoch, ktoré nám obdivujú všade, kam prideme. Veríme, že Dňom kroja sa zakladá jedna nádherná tradícia, keď vždy na konci leta si budeme tu v Banskej Bystrici pripomínať

úžasné kultúrne dedičstvo, ktoré sme zdedili po našich predkoch,“ povedala vedúca FS Miroslava Zaujcová, ktorá bola začiatkom mesiaca ocenená Cenou primátora mesta Nitry za mimoriadny osobný prínos k rozvoju kultúrno-spoločenského života mesta Nitry.

Všetci krojovaní účastníci sa zapojili do pokusu o zápis do Knihy slovenských rekordov s najvyšším počtom krojovaných ľudí. Fotografia zachytáva asistentky pri označovaní reprezentantov nášho mesta – z mestskej

časti z Dražovce. Rekord napokon padol! Krojovaní návštevníci vytvorili nový rekord – s počtom 2679 účastníkov.

Deň kroja pripravil týždenník Slovenka v spolupráci s mestom Banská Bystrica a Združením miest a obcí Slovenska.

(SY)

Verejná diskusia o návrhu stratégie prístupnosti pre všetkých

V obradnej sieni Mestského úradu v Nitre sa 11. septembra uskutočnila verejná diskusia na tému Prístupnosť mesta pre všetkých. Počas leta prebiehal zber podnetov a názorov od občanov formou online dotazníka, prostredníctvom ktorého sa občania vyjadrovali ako by sa malo zmeniť mesto a verejné budovy, aby boli prístupné nielen pre hendikepovaných,

ale aj pre ťažšie sa pohybujúcich seniorov, či mamičky s kočíkmi. Diskutovalo sa aj o prístupnosti k informáciám aj pre sluchovo či zrakovovo postihnutých občanov.

Počas verejnej diskusie boli predstavené výsledky online dotazníka a bola vyhodnotená anketa, ale aj rozhovory a audity. Uzatvorila sa tak fáza zberu a sumarizácie podnetov, ktorej podstatou bol participatívny prístup a mapovanie potrieb občanov. Z občanov, ktorí sa zapojili do tejto online diskusie, boli vyžrebovaní šiesti, ktorým primátor Jozef

Dvonč venoval vecné ceny. Občania s rôznymi druhmi postihnutia sa vedeniu mesta a poslancom poďakovali za realizáciu všetkých krokov k uľahčeniu ich života. V rámci diskusie zazneli ďalšie podnety. Tie si pozorne vypočuli primátor Jozef Dvonč, poslanci Petra Ajdariová, Miroslava Tvrdoň, ako i vedúca odboru sociálnych služieb Naďa Šimová. Predstavený bol Národný projekt, do ktorého sa zapojilo mesto Nitra. Primátor Jozef Dvonč uviedol, že mesto chce rúcať nielen architektonické, ale najmä psychické bariéry. Pilotný projekt Návrhu stratégie prístupnosti pre všetkých bude predložený na schválenie mestskému zastupiteľstvu.

(SY)

Ulica, po ktorej kráčaš

Samovu ulicu nájdete pod Nitrianskym hradom

Jedna z ulíc pod Nitrianskym hradom nesie názov Samova ulica. Franský kupec Samo bojoval proti Avarom v oblasti dnešnej západnej Bratislavy (Devín, Devínska Nová Ves), kde vďaka tomu získal obrovskú prestíž. Jeho ríša bola prvým pokusom Slovanov vytvoriť si vlastný štát. Na jej základoch neskôr vyrástol prvý štátny útvar západných Slovanov, Veľká Morava. Hneď na začiatku treba poznamenať, že o jeho živote a osobnosti je len veľmi málo dokladov. Jediné stručné zmienky sa nachádzajú v Fredegarovej kronike. Ostatné informácie vyplývajú zväčša z archeologických nálezov a tvrdení historikov.

Samo sa narodil vo Franskej ríši okolo roku 600, mal 12 manželiek, 22 synov, 15 dcér a 35 rokov stál na čele prvého nadkmeňového zväzu Slovanov. Podľa jeho činov by sme ho mohli opísať ako zámožného, vzdelaného, ale aj odvážneho muža túžiaceho po dobrodružstve a moci. Hoci Frankovia prijali kresťanstvo už okolo roku 496, v kronike je označovaný za pohana. Je veľmi pravdepodobné, že Samo Slovanov poznal, keďže Frankovia

poznali otroctvo a otrokov nazývali pojmom Sclavi, čo je aj latinské i grécke pomenovanie Slovanov. Je tiež možné, že sa s nimi ako kupec často dostával do kontaktu, vďaka čomu sa dozvedel o dlhotrvajúcich bojoch medzi Avarmi a Slovanmi. A

aj preto zorganizoval cestu k Dunaju, ktorej cieľom bolo dodanie zbraní „otrokom“ na boj proti nepriateľnému a krutému nepriateľovi.

Situácia v Avarskej ríši bola rozporuplná, zatiaľ čo na juhu ríše Slovania ešte roku 626 poslušne poslúchali avarského kagana a spolu s Avarmi ako pechoti, takzvaní befulci, tiahli na Carihrad, na severe otvorene odmietali avarskú nadvládu. Vo Fredegarovej kronike sa píše: „Avari každoročne prichádzali k Slovanom prezimovať, na lôžka si brávali manželky Slovanov a ich dcéry. V štyridsiatom roku panovania Choltara muž menom

Samo, rodom Frank z kraja Senonago, priviedol so sebou mnohých kupcov a uberal sa obchodovať k Slovanom prezývaným Vinidmi.“ Samo už vedel o slovansko-avarskej vojne, preto sa obklopil početným vojenským sprievodom. Navyše sa dobre vyznal vo vojenskom umení a ihneď sa pridal na stranu vzbúrených Slovanov.

Samo sa tak roku 623 stal vládcom jazykovo jednotného územia, keď celá stredná a východná Európa hovorila jedným praslovanským jazykom s miernymi

dialektmi. Je veľmi pravdepodobné, že tento jazyk ovládal ešte pred príchodom na naše územie alebo sa ho naučil veľmi rýchlo po príchode, veď medzi Slovanmi sa oženil s viacerými ženami a pohyboval sa v čisto slovanskom prostredí, kde sa nejakým spôsobom dorozumieť musel. „Tak sa stalo, že Samo založil prvú slovanskú ríšu. Oženil sa potom s dvanástimi slovanskými ženami, mal s nimi dvadsať dva synov a pätnásť dcér a šťastne vládol 35 rokov. Všetky ďalšie boje, ktoré za jeho vedenie zvädzali Slovania s Avarmi, boli víťazné.“ Aj keď je Samo v kronike nazývaný ako „rex“ (kráľ), jeho novo vzniknutá ríša mala skôr charakter blízky avarskému kaganátu, čiže kmeňovému zväzu, ktorý bol posilnený

sobášnou politikou. Centrum Samovej ríše sa pravdepodobne nachádzalo v oblasti Moravy, Dolného Rakúska a juhozápadného Slovenska.

Samo zomrel pravdepodobne okolo roku 659. O ďalšom vývoji jeho ríše je veľmi málo informácií. Predpokladá sa, že slovanské kmene

sa od seba oddelili a vyvíjali sa samostatne. Po rozpade Samovej ríše sa však Avari znova opevnili na dunajskej čiare. Slovanské kniežatá si preto začali budovať svoje politické centrá na Morave a na Slovensku v Nitre. Ale to je už iná kapitola našich dejín.

(RM)

Memoriál Františka Chudu v petangu

Na petangovom ihrisku pri Univerzitnom moste na Chrenovej v Nitre sa v piatok 14. septembra uskutočnil už 2. ročník Memoriálu Františka Chudu, ktorý bol predsedom Klubu vojakov Nitra i zanieteným fotoreportérom. Súťažne sa na turnaji stretlo 21 mužov a 16 žien, ktorí reprezentovali Vojský útvar Nitra-Zobor Nitra, JDS Zobor a JDS MO č. 1, Klub Nitra Zobor a Klub Topoľčany.

Výborné počasie tvorilo skvelú kulisu pre toto podujatie. Súťažiacich prišiel pozdraviť aj primátor Nitry Jozef Dvonč,

Kategóriu žien vyhrala Matilda Solnicová, z mužov bol najlepší Eugen Candrák.

ktorý im zaželel veľa radosti pri súťažení v roku, keď je Nitra Európskym mestom športu. Víťazom venoval knižné ceny. Kategóriu žien vyhrala Matilda Solnicová, druhá bola Emília Čeryová a tretia Eva Košťálová.

V mužskej kategórii bol najlepší Eugen Candrák, druhé miesto patrilo Jánovi Galabovi a tretí skončil Ján Anđel.

Petangue je spoločenská hra, ktorá vznikla vo francúzskom mestečku La Ciotat neďaleko Marseille a vynášiel ju Jules Le Noir. Petang hrávať asi sedem rokov i nitrianski seniori. Princíp hry je veľmi jednoduchý, ale dokonalé zvládnutie techniky a taktiky vyžaduje pravidelný tréning. Výraznou prednosťou tohto športu je to, že ho môže hrať prakticky každý.

Text (SY), foto (KV)

Konferencia o 30-ročnom výskume Nitrianskeho hradu

Pri príležitosti Dní európskeho kultúrneho dedičstva v Kňazskom seminári sv. Gorazda v Nitre uskutočnila konferencia 30 rokov výskumu Nitrianskeho hradu. S úvodným príhovorom vystúpil nitriansky primátor Jozef Dvonč, ktorý povedal: „Chcel by som z tohto miesta vysoko oceniť enormné úsilie a obrovské nasadenie archeológov, s akým odhalujú dejiny Nitry ukryté pod tisícročnými nánosmi zemin.

Vďaka rozsiahlemu archeologickému výskumu počas nedávnej výstavby reštaurácie a parkoviska sa podarilo pod hradbami Nitrianskeho hradu objaviť mnoho cenných artefaktov. Musím sa z tohto miesta poďakovať Nitrianskemu biskupstvu za trpezlivosť a spoluprácu pri odkrývaní pozostatkov minulosti. Zároveň chcem veriť, že hradný areál ešte neodkryl všetky tajomstvá, ktoré táto lokalita ukrýva. Archeológovia sa dostali do hĺbky sedem metrov a našli stopy po pravekom osídlení, románske opevnenie z 11. storočia, objavili včasnohorský val. Nitra sa aj vďaka symbióze archeológov s Nitrianskym biskupstvom stáva obľúbenou mestskou turistickou desti-

náciou pre návštevníkov z domova i zo zahraničia. K zvýšeniu návštevnosti prispieva i samotné Biskupstvo Nitra, ktoré Nitriansky hrad postupne otvára verejnosti za príspevania neziskovej organizácie Castellum. „Na Nitriansky hrad voďíme každú oficiálnu návštevu, ktorá do Nitry zavíta. Všetci sa s obdivom a úctou skláňajú nad bohatstvom histórie a všetkým artefaktom, prezentovaným v katedrále, Diecéznom múzeu, či kazematách,“ uviedol primátor Jozef Dvonč.

Riaditeľ Archeologického ústavu SAV v Nitre Matej Ruttkey povedal, že paradoxne, napriek tomu že AÚ SAV na hrade v minulosti sídlil, jeho výskum zaostával.

Na programe konferencie boli prednášky Gabriela Nevi-

zského a Petra Proházkou o kňazovi, prvom archeológovi a zakladateľovi múzea v Nitre Ignácovi Gondovi Opatrilovi, Peter Keresteš hovoril o Nových poznatkoch k urbanizmu a topografii mesta Nitry, o výskume hradu od 19. storočia referoval Peter Bednár, Gertrúda Březinová zaujala prednáškou o Nitrianskom hradnom kopci a jeho zázemí pred zmenou letopočtu. Milan Hanuliak hovoril o včasnostredovekom pochovávaní na Nitrianskom hrade a v jeho zázemí, Zuzana Poláková prednášala o katedrále sv. Emeráma, Mária Krošláková zaujala prednáškou o tom, čo prezradili ľudské kosti z nitrianskeho hradného kopca. Michal Šimkovic hovoril o opevnení Nitrianskeho hradu vo svetle najnovších výskumov, Tomáš Janura zdokladoval premeny Biskupského paláca v 18. storočí a Ľuba Fottová predstavila Archeologický výskum južného nádvorja hradu v rokoch 2003 – 2004. Konferenciu pripravil Archeologický ústav SAV, Mesto Nitra, Rímskokatolícka cirkev Biskupstvo Nitra a nezisková organizácia Castellum.

Text a foto: (SY)

Informácia o pripravovaných dopravných prieskumoch v Nitre

Mesto Nitra zabezpečuje vypracovanie strategického dokumentu – Plán udržateľnej mobility mesta Nitra (PUM). Hlavným cieľom obstarania je vytvárať podmienky pre rozvoj kvalitnej dopravnej infraštruktúry, ktorá v dostatočnej miere uspokojí nároky všetkých účastníkov dopravy. Pre spracovanie PUM je nutné získať kvalitné údaje o súčasnom stave dopravy na území mesta. Tieto údaje budú získané v priebehu mesiaca september a október 2018, formou rozsiahlych dopravných prieskumov. Prieskumy budú vykonávané na území mesta Nitra v denných i nočných hodinách, na zastávkach a staniach hromadnej dopravy, križovatkách, vybraných komunikáciách, parkoviskách. Tieto prieskumy sa budú vy-

konávať pomocou zaškolených, k tomuto účelu označených anketárov zhotoviteľa, ale aj za pomoci technických prostriedkov. Prieskumy budú zamerané aj na zisťovanie podrobnejších informácií o dopravnom správaní obyvateľov a návštevníkov mesta. Preškolení anketári budú oslovovať cestujúcich v hromadnej doprave, krátkymi otázkami týkajúcich sa zdroja, cieľa a účelu cesty. Podobne budú zisťované aj základné charakteristiky o dopravnom správaní v automobilovej doprave. Podstatným zdrojom údajov je tiež prieskum dopravného správania domácností. Prieskum sa bude vykonávať metódou CATI (iba telefonické dopytovanie bez návštevy domácností), ktorý bude zisťovať podrobné informácie o

domácnosti respondenta a jeho správanie v priebehu jedného dňa. Všetky získané údaje budú spracované anonymne bez väzby na konkrétne osoby. Vyhodnotenie takto získaných údajov umožní tvorbu kvalitných výstupov, ktoré budú slúžiť pre potreby mesta Nitra a tiež ako kľúčový podklad pre spracovanie Plánu udržateľnej mobility mesta Nitra, ktorý bude rešpektovať vaše dopravné potreby, je nevyhnutné tieto potreby poznať. Veríme preto vo vašu spoluprácu. Ďakujeme za spoluprácu a veríme, že vyjdete Mestu Nitra v ústrety pri spracovávaní tohto dôležitého dokumentu.

Ján Pánsky

V auguste 2018 sa zosobášili títo snúbenci:

4. augusta: Juraj Solnica z Nitry a Nikola Bužíkova z Lukáčoviec, Andrej Mihálik z Bratislavy a Eva Mižáková z Nitry, Dávid Michalička a Petra Porubská, obaja z Nitry, Andrej Sekáč a Kristína Mittuchová, obaja z Nitry, Patrik Skovaj z Nitry a Diana Rakická z Banskej Bystrice, Jakub Molnár z Nitry a Katarína Szárazová z Branču

8. augusta: Mgr. Rastislav Solár a Andrea Dingová, obaja z Nitry

10. augusta: Marek Lehuta z Bratislavy a Júlia Kotruchová z Nitry

11. augusta: Erik Závodský z Hurbanova a Nikola Legerská

z Hodkoviec, Ondrej Chmelár z Nitry a Radka Boháčiková z Topoľčan, Imrich Kukla a Helena Oláhová, obaja z Nitry, Marián Malik z Čabaloviec a Miroslava Ivanová z Ondrejoviec, Peter Gajdoš z Nitry a Erika Šándorová zo Slavošoviec

17. augusta: Lukáš Krajanc a Mgr. Jana Ďuricová, obaja z Nitry

18. augusta: Boris Valiček z Polného Kesova a Michaela Tkáčová z Lehoty, PaedDr. Ján Záhorec PhD. z Nitry a Mgr. Adriana Brotková z Levíc, Rastislav Pecár a Silvia Urbanová obaja z Nitry, Mgr. Ladislav Szombath z Nitrianskych Hrnčiaroviec a Veronika Chmelárová z Bratislavy, Ing. Tomáš Mošat z Nitry a Eva Balážová z

Dúbravy, Ivan Andraško a Martina Omelinová, obaja z Nitry, Stanislav Vričan a Lucia Michaličková, obaja z Nitry, Mgr. Viktor Emanuel z Nitry a Ing. Jana Červeňáková z Bardejova, Adrián Gunda a Michaela Mišovičová, obaja z Nitry, Peter Ivančík z Nitry a Krtistína Kompassová z Lužianok, Peter Vereš a Silvia Pástorová, obaja z Lužianok

24. augusta: Michal Komačka a Michaela Škoricová, obaja zo Zbehov

25. augusta: Milan Hutira a Jaromíra Tóthová, obaja z Nitry, Vojtech Čaládi z Čakajoviec a Mgr. Silvia Hupková z Jeľšoviec, Mgr. Radovan Goňo z Nitry a Lenka Porhajašová z Nových Sádov, Lukáš Varga a Natália Pěciová, obaja z Vrábľ

Povedali si ÁNO

Jubilanti v roku 2018

V októbri oslávia významné životné jubileum:

75 ROKOV: Margita Bencová, Ing. Ján Bereš, CSc., Aurélia Csámpaiová, Elena Čermáková, Judita Čurillová, Edita Dékanyová, Dagmar Demová Czuberková, Ladislav Depeš, Vladimír Drgoňa, Ing. Milan Drozda, Helena Durajová, Magdaléna Dvoranová, Eugen Farkaš, Ivanka Gažovčjaková, Barbora Halašiová, Helena Hroudová, Ing. Richard Chumchal, Helena Ilavská, Eva Janeková, Ivan Jeney, Ľubica Juhásová, Ing. Ladislav Kabát, Helena Kanásová, Františka Kecskéssová, Helena Kisá, Christo Kovačev, Eva Krajčová, Alžbeta Kulichová, František Kunkela, Viera Kunová, Štefan Kupec, Ing. František Kuzma, Elena Langenbachová, Ludmila Lieskovská, Imrich Lyžičiar, Marián Macánek, Karol Maga, Irena Martišková, Emília Mitlíková, Gustáv Ondrejko, Ing. Milan Paulík, Anna Poláková, Edita Privalincová, Alojzia Repková, Ing. Arnošt Slezák, Mária Statečná, Anna Stejskalová, Ján Surovka, Anna Swatková, Helena Šipošová, Oľga Štefančíková, Edita Tolnaiová, Pavel Tomka, Terézia Váňová, Katarína Vargová, Valéria Vartíková, Margita Vnučková, Emil Zabuška

80 ROKOV: Ing. Alexander Bádovský, Ernestína Baráthová, PaedDr. Elena Belajová, Jozef Botka, Klára Btingerová, Emília Ciblíková, Mária Čermáková, Jolana Dobiášová, Katarína Ďurišová, Helena Gašparovičová, Mária Gondová, Mária Hillová, Marta Holková, Emília Hučková, Mária Kováčová, Koloman Kukla, Štefánia Kuklišová, Imriška Lénartová, Anna Lužinská, Vojtech Mácaj, Irena Matušková, Irena Matúšová, Ing. Vojtech Petrovič, Ján Plevka, Otto Počarovský, Mária Poláková,

Alojzia Porubcová, Ing. Vojtech Schuster, Anna Sisáková, Valéria Stopková, Oľga Stredáková, Peter Šmehyl, PaedDr. Oľga Šulganová, Terézia Tkáčová, Mária Tvrdoňová, Zofeja Vindišová, Margita Zajicová, Anna Žitná

85 ROKOV: Ema Antalová, Ján Bartolen, Július Bečár, Rudolf Daňo, Terézia Dvorská, Pavel Galo, Ing. Milan Janečka, Imriška Kelemenová, Teodor Kmeta, Lukáč Kollár, Ing. Ludovít Kováč, Štefánia Křepelová, Jiřina Kučová, Leona Kunsá, Alžbeta Lacová, Jozef Lehoťák, Karol Lyko, Alžbeta Maslenová, Františka Mráziková, Františka Muziková, Jozef Ott, Ludmila Pašková, Emília Pavlíková, Helena Pukyšová, Alžbeta Švecová, Rozália Tóthová, Estera Vartíková, Emília Žitná, Mária Žitná

86 ROKOV: Mária Bartová, Mária Belenčíková, Michal Benc, Anna Bezáková, Veronika Bizová, Terézia Botková, Mária Ďuricová, Helena Fedorkovičová, Katarína Feríková, Mária Herodeková, Jozefína Hubinská, Štefan Hudec, doc. Ing. Viliam Jánoš, CSc., Miroslava Kalužáková, Lukáč Karľubík, Terézia Kažimirová, Anna Kľbiková, Mária Klenková, Brigita Kováčová, Gabriela Ōlvecká, Milina Poliačeková, prof. Ing. Bohumil Procházka, Alojzia Soldánová, Ružena Struhárová, Jozef Šimko, doc. Ing. Jozef Šimko, CSc., Margita Švecová

87 ROKOV: Mária Bajanová, Erika Bánošová, František Halama, Terézia Hornáková, Alžbeta Kuková, Jolana Nekoranečová, Irena Šíková, Jozef Tanka, Mária Uhláriková

88 ROKOV: Viliam Babka, Mária Bojďová, Katarína Čagalová, Helena Čapuchová, Ludmila

Habalčíková, Ing. Viliam Halla, Ján Hrnčár, Matej Kalužák, Irena Karkošková, Jarmila Kochanská, Blanka Magdinová, Ján Machút, Ondrej Mala, Mária Marková, Božena Michalová, Terézia Mrakičová, Alžbeta Nůdziková, Františka Pácalová, Helena Pappová, Alžbeta Polyáková, Helena Vargová, Marcela Vitteková, Jozef Vnučko

89 ROKOV: Ing. Pavel Behul, Mária Beňovská, Anton Deglovič, Mária Eliášová, Pavol Fazekaš, Mária Halgašová, Jana Jedličková, Adela Kováčiková, Viera Kurucová, Mária Latečková, Štefánia Mišaniová, Helena Mládeneková, Alžbeta Šubová, Cecília Vašová

90 ROKOV: Elena Benčúriková, Anna Cabalová, Mária Čičmancová, Katarína Froncová, Helena Grácová, Jozef Holka, Rozália Khunová, Emília Kuklová, Mária Máleková, Mária Širáková, Jozef Zabloudil

91 ROKOV: Anna Ambrozová, Justína Koncová, Ing. Zinaida Kuzinová, CSc., Helena Mojská, JUDr. Oleg Rjabinin, CSc., Lýdia Vlčková, Terézia Zelinková

92 ROKOV: Anton Bezák, Anna Gaticiová, Anna Hudecová, Viliam Novotný, Eugen Pécsy, Július Vörös

93 ROKOV: Amália Civaňová, Anna Drobová, Mária Kľihová, Mária Koncová, Dezider Páleník, Alžbeta Porubská, Anna Simoni-desová

94 ROKOV: Valéria Bakalová, Anastázia Boháčiková, Karol Čanaky, Bedrich Hecht, Helena Majerčíková, Helena Majerská

95 ROKOV: Mária Bajová, Mária Nagyová

96 ROKOV: Mária Gondová
97 ROKOV: Zuzana Máhriková

V septembri nás navždy opustili títo občania mesta Nitry:

MUDr. Ladislav Absolon vo veku 68 rokov
 Valéria Andová vo veku 91 rokov
 Jaroslav Bako vo veku 68 rokov
 Peter Barantal vo veku 45 rokov
 Vladimír Bekényi vo veku 59 rokov
 Pavol Blaško vo veku 66 rokov
 Ján Branikovič vo veku 58 rokov
 Eduard Cíván vo veku 77 rokov
 Alžbeta Cívánová vo veku 76 rokov
 Ladislav Čanaky vo veku 75 rokov
 František Čeri vo veku 86 rokov
 Jozef Černo vo veku 89 rokov
 Gabriela Décsiová vo veku 84 rokov
 Olga Dologová vo veku 93 rokov
 Veronika Domianová vo veku 75 rokov
 Anna Drenková vo veku 88 rokov
 Margita Duchoňová vo veku 86 rokov
 Eva Dzurková vo veku 76 rokov
 Matilda Fejdiová vo veku 83 rokov
 Ludmila Gardoňová vo veku 86 rokov
 Anna Gibelová vo veku 88 rokov
 Eva Gígelová vo veku 64 rokov
 Jozef Havetta vo veku 86 rokov
 Eva Hlbočanová vo veku 57 rokov
 Štefan Ivančík vo veku 58 rokov
 Ján Jedlička vo veku 61 rokov
 Oliver Juhari vo veku 96 rokov
 Silvia Kančevová vo veku 63 rokov
 Drahomíra Kanková vo veku 86 rokov
 Soňa Kaplánovaná vo veku 71 rokov
 Juraj Kelemen vo veku 62 rokov

Júlia Kolláriková vo veku 82 rokov
 Ing. Pavol Kovalčík vo veku 65 rokov
 Ing. Milan Králik vo veku 75 rokov
 Emília Kučerová vo veku 81 rokov
 Terézia Labajová vo veku 90 rokov
 Jolana Leššová vo veku 69 rokov
 Mária Lovecká vo veku 64 rokov
 Ing. Ladislav Marenčák vo veku 75 rokov
 Anna Medeková vo veku 101 rokov
 Ing. Danica Michalidesová vo veku 76 rokov
 Alena Minárčiková vo veku 51 rokov
 Bernardína Mitánová vo veku 84 rokov
 Edita Molnárová vo veku 86 rokov
 Alžbeta Palková vo veku 87 rokov
 Pavlína Paštiaková vo veku 73 rokov
 Kristína Priedhorská vo veku 89 rokov
 Janka Pšenková vo veku 47 rokov
 Marta Rauschová vo veku 75 rokov
 Teodor Rolfes vo veku 81 rokov
 Jozef Sapár vo veku 87 rokov
 Magdaléna Skupinová vo veku 69 rokov
 Jozef Sollár vo veku 88 rokov
 Helena Sovičová vo veku 81 rokov
 Mária Šedová vo veku 87 rokov
 Ján Šinský vo veku 83 rokov
 Peter Šmígura vo veku 61 rokov
 Matilda Švecová vo veku 87 rokov
 Zuzana Veľčická vo veku 92 rokov
 Viliam Záhorský vo veku 59 rokov
 Helena Zelenická vo veku 87 rokov

NITRA - kultúrno-spoločenský mesačník

Vydavateľ: Mesto Nitra - Mestský úrad v Nitre

Adresa redakcie:

Mestský úrad, Štefánikova trieda 60, 950 06 Nitra

Vychádza vždy 1. v mesiaci

Kontakt - redakcia:

ludmila.synakova@msunitra.sk

tel.: 037/ 650 23 86

Predplatné časopisu na jeden rok: 4,40 €

Objednávky predplatného:

marta.stancikova@msunitra.sk

037/ 650 22 89

Evidenčné číslo: EV 3918/09

Tematická skupina: A 11

ISSN 1336 - 4685

IČO: 00 308 307

Distribúcia a predaj:

Mediaprint-Kapa, a.s. Stará Vajnorská 9, Bratislava

Tlač: ForPress NITRIANSKE TLAČIARNE, s.r.o.,

Potravinárska 6, 949 01 Nitra

Redakčná rada:

predsedníčka: Mgr. Lívia Šumichrastová

podpredseda: doc. Ing. Anton Kretter, PhD.

členovia: Ing. Martin Nemky (poslanec NR SR,

zástupca primátora), JUDr. Igor Kršiak (prednosta

mestského úradu), poslanci MZ - Mgr. Petra Ajdari-

ová, PhD. Ľuboš Török, PhD.

Mesto Nitra, Súkromné konzervatórium v Nitre, Original, o. z.

XIII. Nitrianska hudobná jeseň 2018

pod záštitou primátora mesta Nitry Jozefa Dvonča

4. - 29. október 18:00

Synagóga Nitra

- 4.10. JOSEF SUK PIANO QUARTET, Kristína Fialová - viola (CZ)**
J. Suk, B. Martinů, A. Dvořák
- 7.10. SPEVÁCKY ZBOR ADOREMUS**
Dušan Bill - dirigent, SLÁČIKOVÉ KVARTETO ŠKO ŽILINA DANUBE MONARCHI
J. S. Bach, W. A. Mozart, P. I. Čajkovský, I. Zejenka
- 14.10. SEDLÁČKOVO KVARTETO, Lukáš Pavlíček - hoboj (CZ)**
F. A. Mlča, W. A. Mozart, I. Stravinský, L. Sommer
- 21.10. KOMORNÝ SÚBOR AD LIBITUM (HU, SK)**
F. Farkas, J. Bihari, P. Kadosa, N. Serbanov, L. Bernáth, M. Novák, B. Bartók, W. Ródl
- 29.10. SAXOPHONE SYNCOPATORS**
koncert k 100. výročiu vzniku prvej Československej republiky
E. Suchorň, A. Dvořák, I. Zejenka, J. Irsai
- 18. - 20.10. XXXV. Cithara aedificatae 2018 i. m. Pavol Slika**
- 18.10. Ján Labant, 19.10. Andrzej Grygier (PL), 20.10. András Csáki (HU)**
Gitarové workshopy: Súkromné konzervatórium v Nitre 9.00 - 16.00
- Ryszard Barauszko (PL)** (Hudobná univerzita F. Chopina Varšava) /18.10. - 20.10./
Adam Marec (Akadémia umení Banská Bystrica) /18.10. - 20.10./
Ján Labant (Akadémia umení Banská Bystrica) /19.10. - 20.10./
András Csáki (HU) (Hudobná akadémia F. Liszta Budapešť) /19.10./

*vstupné na jednotlivé koncerty: 4,-€
 deti, študenti, dôchodcovia a ZTP- 2,-€
 (po predložení dokladu)
 predpredaj vstupeniček: TIC Nitra
 30 minút pred koncertom: Synagóga*

Spríevodné podujatie
Bartók a drevený princ
25.10. 8:30 a 9:45
 výchovný koncert
 organizované podujatie pre deti

Zmena
účastníkov
a programu
vyhradená.

10